

REGIONAL DIALOGUE

CHALLENGES AND PRACTICAL SOLUTIONS FOR SUPPORTING INTERNALLY DISPLACED PERSONS IN THE WESTERN REGIONS OF UKRAINE

KEY TAKEAWAYS AND RECOMMENDATIONS КЛЮЧОВІ ВИСНОВКИ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ

РЕГІОНАЛЬНИЙ ДІАЛОГ

ВИКЛИКИ ТА ПРАКТИЧНІ РІШЕННЯ У СФЕРІ ПІДТРИМКИ ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНИХ ОСІБ У ЗАХІДНИХ ОБЛАСТЯХ УКРАЇНИ

13 August 2026, Lviv
13 серпня 2026 року, Львів

CONTENTS

1. Executive Summary.....	3
2. Context	3
3. Participants.....	4
4. Three strategic tracks	4
5. Purpose of the Regional Dialogue.....	5
6. Key Takeaways.....	5
7. Track 1. Humanitarian Response and Support to CSs.....	6
8. Track 2. From CSs to Sustainable Housing Solutions.....	7
9. Track 3. Social and Municipal Housing.....	8
10. Cross-Cutting Systemic Enablers.....	8
11. Roadmap: From Recommendations to Action	10
12. Detailed Discussion Outcomes	10
• Panel 1. Authorities: vision, challenges and systemic solutions	
• Panel 2. Humanitarian Partners: solutions and good practices	
• World Café. Table 1. Repairs and technical solutions	
• World Café. Table 2. Basic needs / NFI	
• World Café. Table 3. Rental housing and housing repairs for IDPs	
• World Café. Table 4. Inclusion, Vulnerable Groups and Cross-Sectoral Coordination	
13. Key Messages for decision-makers.....	12
14. Key Message.....	13
15. Next Steps.....	13

ЗМІСТ

1. Короткий зміст.....	3
2. Контекст.....	3
3. Учасники заходу.....	4
4. Три стратегічні напрями	4
5. Мета Регіонального діалогу.....	5
6. Основні висновки.....	5
7. Напрямок 1. Гуманітарне реагування та підтримка МТП.....	6
8. Напрямок 2. Перехід від МТП до сталих житлових рішень.....	7
9. Напрямок 3. Соціальне та муніципальне житло.....	8
10. Наскрізнi системні передумови.....	8
11. Дорожня карта: від рекомендацій до дій.....	9
12. Детальні результати обговорень	10
• Панель 1. Органи влади: бачення, виклики та системні рішення	
• Панель 2. Гуманітарні партнери: рішення та практичний досвід	
• World Café. Стіл 1. Ремонти та технічні рішення	
• World Café. Стіл 2. Забезпечення базових потреб (NFI)	
• World Café. Стіл 3. Оренда житла та ремонт житла ВПО	
• World Café. Стіл 4. Інклюзія, вразливі групи та міжсекторальна координація	
13. Ключові тези для осіб, які ухвалюють рішення	12
14. Ключове повідомлення.....	13
15. Наступні кроки.....	13

Photo: Shelter Cluster
Фотографія: Кластер з Питань Житла

1. Executive Summary

On 13 August 2026, the Regional Dialogue was held in Lviv, bringing together around 70 participants representing seven oblast military administrations and more than 30 humanitarian organisations to jointly discuss approaches to supporting internally displaced persons (IDPs) in Western regions of Ukraine. The event combined two panel discussions with group work in a World Café format across four thematic areas.

Discussions confirmed that no single solution fits all collective sites (CSs) or all residents.

Support must advance along three parallel tracks — humanitarian response, transition to sustainable housing, and social/municipal housing — underpinned by shared systemic enablers: coordination, people-centred data, case management and sustainable financing.

This report translates the day's discussions into a strategic tool: purpose, core problems, and recommendations structured by implementation horizon, followed by full detail from each panel and World Café table.

2. Context

Collective sites emerged in 2022 as an emergency response to mass displacement. Resolution of the Cabinet of Ministers №930 (Sept 2023) formalised their operation, shifting the logic from “accommodate today” to “create safe, dignified, managed conditions.”

Management has become more formalised, but humanitarian coverage has declined sharply even as new displacement continues and resident profiles grow more complex (age, disability, care needs).

Source: *Shelter Cluster opening presentations, 13 August 2026.*

1. Короткий зміст

13 серпня 2026 року у Львові відбувся Регіональний діалог, який зібрав близько 70 учасників, що представляли сім обласних військових адміністрацій та понад 30 гуманітарних організацій, для спільного обговорення підходів до підтримки внутрішньо переміщених осіб (ВПО) у західних областях України. Захід поєднав дві панельні дискусії та групову роботу у форматі World Café за чотирма тематичними напрямками.

Обговорення підтвердили: єдиного рішення для всіх місць тимчасового проживання (МТП) чи всіх мешканців не існує.

Підтримка має розвиватися за трьома паралельними напрямками — гуманітарне реагування, перехід до сталого житла та соціальне/муніципальне житло — за умови спільних системних передумов: координації, людиноцентричних даних, кейс-менеджменту та сталого фінансування.

Цей звіт перетворює обговорення дня на стратегічний інструмент: мета, основні проблеми та рекомендації, структуровані за горизонтом реалізації, а далі — повні деталі кожної панелі та кожного столу World Café.

2. Контекст

Місця тимчасового проживання (МТП) виникли у 2022 році як екстрена відповідь на масове переміщення. Постанова КМУ №930 (вересень 2023) формалізувала їх функціонування, змінивши логіку з “розмістити сьогодні” на “створити безпечні, гідні, керовані умови”.

Управління МТП стало більш формалізованим, проте гуманітарне покриття різко скоротилося, тоді як нові переміщення тривають, а профіль мешканців ускладнюється (вік, інвалідність, потреба в догляді).

Джерело: *Кластер з Питань Житла, вступна презентація, 13 серпня 2026.*

1,500+

CSs nationwide
МТП по Україні

70,500

IDPs in CSs
ВПО в МТП

15,012

new arrivals in 6 months
нових мешканців за 6 міс.

54% → 36%
humanitarian coverage

2023→2025 /гуманітарне
покриття

79%
of CSs host people with disabili-
ties

МТП з людьми з інвалідністю

~100
households per year supported under Reso-
lution №1225

домогосподарств на рік отримують
підтримку відповідно до Постанови
№1225

3. Participants

Government authorities

Seven oblast military administrations: Lviv, Rivne, Ternopil, Zakarpattia, Volyn, Chernivtsi, Khmelnytskyi.

Humanitarian partners

UNHCR, IOM, UNICEF, OCHA, NRC, Caritas Ukraine, NEEKA, CF "Rokada", National Assembly of People with Disabilities of Ukraine, Malteser International, "Crimea SOS", "Vostok SOS", "Proliska", "Right to Protection", Protection Cluster, People in Need, Team4UA, NGO "Center for Integration", CF "Stabilization Support Services", Association of Sappers of Ukraine, Alliance Global, Hilfswerk International, CF "Helping People Leave", NGO "Peremoha", NGO "Volunteer Action" / CF "Center for Support and Protection", CO "100 Percent Life Network Rivne", ZOBF "Blago", and other humanitarian and civil society organisations.

Key speakers

- **Panel 1:** Halyna Bordun, Liudmyla Shatkovska, Oksana Symak, Olha Travina, Nataliia Naichuk, Oksana Hobod, Olena Vovk.
- **Panel 2:** Iryna Noga, Borys Feniuk, Vitalii Zubyk, Yurii Vasylychenko, Anatolii Parkhomchuk, Olena Vovk.
- **Opening:** Irene Mutevu, Kostyantyn Dmytrenko, Serhii Korzun.

4. Three strategic tracks

Parallel, mutually reinforcing — not sequential.

1. **Humanitarian response:** humanitarian repairs, NFI, quality, accessibility of active collective sites (CSs).
2. **Transition to sustainable housing:** individual pathways, including rental, repairs and transformation plans.
3. **Social & Municipal housing:** long-term stock, legal reform, communal ownership.

Shared systemic enablers across all three tracks:

- Coordination.
- People-centred data.
- Case management.
- Inclusion and accessibility.
- Sustainable financing.
- Legal & institutional framework.
- Common SOPs (Standard Operating Procedures).

3. Учасники заходу

Органи влади:

Сім обласних військових адміністрацій: Львівська, Рівненська, Тернопільська, Закарпатська, Волинська, Чернівецька, Хмельницька.

Гуманітарні партнери

УВКБ ООН, МОМ, ЮНІСЕФ, ОНА, NRC, Карітас України, NEEKA, БФ "Рокада", Національна Асамблея людей з інвалідністю України, Мальтійська служба допомоги, "Крим SOS", "Схід SOS", "Проліска", "Право на захист", Protection Cluster, People in Need, Team4UA, ГО "Центр інтеграції", БФ "Стабілізаційні Суппорт Сервісез", Асоціація саперів України, Alliance Global, Hilfswerk International, БФ "Допомагаємо Виїхати", ГО "Перемога", ГО "Волонтерська Дія" / БФ "Центр підтримки та захисту", БО "Мережа 100 відсотків життя Рівне", ЗОБФ "Благо" та інші гуманітарні й громадські організації.

Ключові спікери

- **Панель 1:** Галина Бордун, Людмила Шатковська, Оксана Симак, Ольга Травіна, Наталія Найчук, Оксана Гобод, Олена Вовк.
- **Панель 2:** Ірина Нога, Борис Фенюк, Віталій Зубик, Юрій Васильченко, Анатолій Пархомчук, Олена Вовк.
- **Відкриття:** Ірен Мутеву, Костянтин Дмитренко, Сергій Корзун.

4. Три стратегічні напрями

Паралельні, взаємопов'язані — не послідовні.

1. **Гуманітарне реагування:** гуманітарні ремонти, NFI, якість, доступність діючих місць тимчасового проживання (МТП).
2. **Перехід до сталих рішень:** індивідуальні маршрути, зокрема оренда, ремонт, паспорти трансформації.
3. **Соціальне та муніципальне житло:** розвиток довгострокового житлового фонду, правові реформи, комунальна власність.

Спільні системні передумови для всіх трьох напрямів:

- Координація.
- Людиноцентричні дані.
- Кейс-менеджмент.
- Інклюзія та доступність.
- Стале фінансування.
- Правова база.
- Спільні СОПи (стандартні операційні процедури).

5. Purpose of the Regional Dialogue

The Regional Dialogue brought together representatives of government authorities, local authorities, humanitarian organisations and other partners to discuss the current and future role of collective sites (CS), and practical solutions to support IDPs.

The Dialogue was aligned with **Strategic Objective 4 of the Ukraine Humanitarian Response Plan 2026**, which focuses on supporting IDPs facing protracted displacement and vulnerability. It aimed to strengthen coordination and develop practical approaches that connect immediate humanitarian assistance with more sustainable and inclusive housing solutions.

The objective was not only to identify current gaps, but also to agree on practical next steps across four priority areas: **humanitarian response, transition to sustainable housing, social and municipal housing, and inclusion and coordination.**

6. Key Takeaways

Collective sites remain necessary, but their role is changing.

CSs continue to play an important role in providing accommodation to IDPs. The resident profile is changing, with some staying long-term and having complex needs (age, disability, care, protection).

Humanitarian assistance is necessary, but not sufficient on its own.

Humanitarian support remains critical, but more predictable state, oblast and local financing, plus co-financing models, are increasingly needed.

Residents need individual pathways to sustainable housing.

The key question is not only whether a programme exists, but which solution is realistic for a specific household — reflecting the shift from place-based to people-centred support.

Social & municipal housing must develop in parallel.

Not all residents can access the private market. Long-term affordable housing is needed, including through community housing funds.

5. Мета Регіонального діалогу

Регіональний діалог об'єднав представників органів влади, місцевого самоврядування, гуманітарних організацій та інших партнерів для обговорення поточної ролі та майбутнього МТП, а також практичних рішень для підтримки ВПО.

Діалог відповідав **Стратегічній цілі 4 Плану гуманітарного реагування в Україні на 2026 рік**, спрямований на підтримку ВПО, які перебувають у ситуації тривалого переміщення та вразливості. Його метою було посилення координації та напрацювання практичних підходів, які поєднують невідкладну гуманітарну допомогу з більш сталими та інклюзивними житловими рішеннями.

Метою було не лише визначити поточні прогалини, а й узгодити практичні наступні кроки за чотирма пріоритетними напрямками: **гуманітарне реагування, перехід до сталих житлових рішень, соціальне та муніципальне житло, а також інклюзія та координація.**

6. Основні висновки

МТП залишаються необхідними, але їхня роль змінюється.

МТП продовжують виконувати важливу функцію. Профіль мешканців змінюється: частина проживає тривалий час і має комплексні потреби (вік, інвалідність, догляд, захист).

Гуманітарна допомога необхідна, але не може бути єдиним механізмом.

Гуманітарна підтримка залишається ключовою, але потрібні передбачуваніші механізми державного, обласного та місцевого фінансування й співфінансування.

Мешканцям потрібні індивідуальні шляхи до сталого житла.

Питання не лише в наявності програми, а в тому, яке рішення реалістичне для конкретного домогосподарства — перехід від допомоги, прив'язаної до місця, до підтримки, орієнтованої на людину.

Соціальне й муніципальне житло треба розвивати паралельно.

Не всі мешканці зможуть вийти на приватний ринок. Потрібні довгострокові доступні рішення, зокрема через житлові фонди громад.

7. Treck 1.

Humanitarian response and support to CSs

The immediate priority is to ensure that CSs that remain necessary provide safe, dignified, accessible and functional living conditions.

Key challenges

- No single, up-to-date picture of CS needs.
- NFI allocation not always based on transparent, agreed criteria.
- Repeated assessments by different organisations.
- Local/oblast NFI mechanisms remain underdeveloped.
- Assets from 2022–2023 require systematic renewal.
- Some CSs lack a designated manager.
- CSs are managed by different authorities, complicating coordination.
- Repairs may be fragmented, without a view of the facility's future role.
- Approvals, documentation and unclear responsibility delay implementation.
- Accessibility not always incorporated at the planning stage.

Key recommendations

1. Establish a common approach to assessing and prioritising CS needs, covering facility condition, resident profiles, vulnerabilities, resources and prior assistance.
2. Develop a basic but flexible NFI package. A common baseline adaptable to specific needs, incl. persons with disabilities.
3. Establish transparent NFI allocation criteria that consider vulnerabilities, asset condition, new arrivals and prior assistance, rather than relying solely on headcount.
4. Establish shared tracking of assistance to reduce duplication and identify remaining gaps.
5. Develop co-financing mechanisms by combining resources from communities, oblasts, the state and partners, building on practices already implemented in some regions.
6. Standardize technical approaches to repairs, including common approaches to assessment, documentation, approvals, accessibility, supervision and quality assurance.
7. Link investments to each CS's future role. Before major repairs/NFI investment, consider: continued CS use, transformation, or other function.

7. Напряг 1

Гуманітарне реагування та підтримка МТП

Першочерговим завданням залишається забезпечення безпечних, гідних, доступних та належних для проживання умов у МТП, які й надалі є необхідними.

Основні проблеми

- Немає єдиної актуальної картини потреб МТП.
- Розподіл NFI не завжди базується на прозорих та узгоджених критеріях.
- Повторні оцінки одних і тих самих потреб різними організаціями.
- Місцеві та обласні механізми забезпечення NFI недостатньо розвинені.
- Майно, передане у 2022–2023 роках, потребує системного оновлення.
- В окремих МТП відсутній чітко визначений управитель.
- МТП підпорядковуються різним органам, що ускладнює координацію.
- Ремонти можуть реалізовуватися фрагментарно, без бачення майбутньої ролі об'єкта.
- Погодження, документація та нечітка відповідальність затягують реалізацію.
- Доступність не завжди враховується на ранніх етапах планування.

Основні рекомендації

1. Запровадити спільний підхід до оцінки та пріоритизації потреб МТП, що охоплює стан об'єкта, профіль мешканців, вразливості, ресурси та попередньо надану допомогу.
2. Розробити базовий, але гнучкий NFI-набір. Уніфікований перелік, що адаптується до специфічних потреб, зокрема людей з інвалідністю.
3. Визначити прозорі критерії розподілу NFI, що враховують вразливість, стан майна, новоприбулих та попередньо надану допомогу, а не лише кількість мешканців.
4. Запровадити спільний облік отриманої допомоги для зменшення дублювання та виявлення незакритих потреб.
5. Розвивати механізми співфінансування шляхом поєднання ресурсів громад, областей, держави та партнерів, спираючись на практику, яка вже застосовується в окремих регіонах.
6. Стандартизувати технічні підходи до ремонтів, зокрема спільні підходи до оцінки, документації, погодження, забезпечення доступності, нагляду та контролю якості.
7. Орієнтувати інвестиції на майбутню роль кожного МТП. Перед здійсненням значних інвестицій у ремонти або NFI враховувати: подальше використання МТП, його трансформацію або інше функціональне призначення.

8. Treck 2.

From CSs to sustainable housing solutions

Support to CS should be complemented by a systematic approach to households that are able and ready to move towards more sustainable housing.

Key challenges

- Some residents remain in CS long-term without a clear pathway out.
- Rental remains unaffordable for some IDPs given income and market prices.
- Existing rental support mechanisms have limited coverage.
- Landlords face insufficient incentives and legal protection.
- Not all eligible households have access to housing-repair programmes.
- No systematic approach to assessing household readiness to transition.

Key recommendations

1. Develop individual housing pathways for CS residents.

Rental; repair of own/available housing; transitional housing; social/municipal housing; safe return; other locally appropriate solution.

2. Develop transformation plans for CS.

Each facility should have a clear future role — formalised as an individual “transformation passport.”

3. Support realistic rental solutions.

Communities to set locally realistic rental benchmarks reflecting actual market conditions.

4. Strengthen legal protection for tenants and landlords.

Explore mechanisms reducing risk for both parties, encouraging formal arrangements.

5. Expand repair and rental support as exit pathways. Support solutions that move households out of CS, not only improve prolonged stay.

6. Strengthen case management and social support. Linking housing with social protection, employment, health and protection services.

8. Напряг 2

Перехід від МТП до сталих житлових рішень

Підтримка МТП має доповнюватися системним підходом до переходу тих домогосподарств, які можуть та готові залишити МТП, до більш сталого житла.

Основні проблеми

- Частина мешканців проживає у МТП тривалий час без чіткого маршруту виходу.
- Оренда залишається недоступною для частини ВПО через доходи та вартість житла.
- снуючі механізми підтримки оренди мають обмежене охоплення.
- Відсутні достатні стимули та правові гарантії для орендодавців.
- Не всі домогосподарства мають доступ до програм ремонту житла.
- Немає системного підходу до оцінки готовності домогосподарства до виходу з МТП.

Основні рекомендації

1. Розробити індивідуальні житлові маршрути для мешканців МТП.

Оренда; ремонт власного/доступного житла; тимчасове житло; соціальне/муніципальне житло; безпечне повернення; інше рішення.

2. Розробити плани трансформації МТП.

Кожен МТП має мати чітке бачення майбутньої ролі — “паспорт трансформації”.

3. Підтримувати реалістичні рішення у сфері оренди.

Громадам визначати локально обґрунтовані орендні ставки з урахуванням реального ринку.

4. Посилити правовий захист орендарів та орендодавців.

Досліджувати механізми зменшення ризиків і стимулювання формальної оренди.

5. Розширити ремонт житла й підтримку оренди як шляхи виходу. Підтримувати рішення, що дозволяють вийти з МТП, а не лише покращити умови тривалого проживання.

6. Посилити кейс-менеджмент та соціальний супровід. Поєднання житлової допомоги з соціальним захистом, працевлаштуванням, охороною здоров'я.

9. Treck 3.

Social and municipal housing

Alongside pathways out of CS, longer-term housing solutions need to be developed for households that cannot independently access adequate housing.

Key challenges

- Limited affordable/social housing stock at community level.
- Legal and ownership constraints affecting use of some properties.
- Insufficient mechanisms for developing/managing municipal housing stock.
- Some IDPs cannot afford market-based rental housing.
- Government housing mechanisms don't always reflect real costs and IDPs' economic situation.

Key recommendations

1. Develop municipal and social housing funds. Communities to establish/expand housing stock for vulnerable IDPs.

2. Consider transformation of suitable CS into longer-term housing.

Where technically, legally and financially feasible.

3. Address legal barriers to housing stock development.

Ownership, transfer to municipal ownership, use of public assets, community housing funds.

4. Develop co-financing models.

Community, oblast, state, humanitarian and other financing mechanisms combined.

5. Scale successful regional models.

Existing housing-fund examples as a basis for other regions.

10. Cross-Cutting Systemic Enablers

The three strategic tracks cannot be implemented in isolation. They require common systemic changes:

- **Coordination.** Across levels of government, authorities and partners
- **People-centred support and information.** Move gradually from assistance linked to a specific CS towards support based on individual needs. A shared information system should cover: CS status, resident profile, current needs, capacity, assistance history, and available pathways.
- **Case management and referrals.** Should connect housing solutions with social protection, protection, health, employment and other services.

9. Напряг 3

Соціальне та муніципальне житло

Паралельно з розвитком шляхів виходу з МТП необхідно створювати довгострокові житлові рішення для домогосподарств, які не можуть самостійно отримати доступ до адекватного житла.

Основні проблеми

- Обмежений фонд доступного та соціального житла в громадах.
- Правові та майнові обмеження щодо використання окремих об'єктів.
- Недостатньо розвинені механізми створення й управління житловими фондами громад.
- Частина ВПО не може самостійно оплачувати ринкову оренду.
- Деякі державні житлові механізми не відповідають реальній вартості житла та можливостям ВПО.

Основні рекомендації

1. Розвивати фонди соціального та муніципального житла.

Створення й розширення фондів соціального/муніципального житла для ВПО.

2. Розглядати трансформацію окремих МТП у довгострокове житло.

Там, де це технічно, юридично та фінансово доцільно.

3. Усунути правові бар'єри для створення житлового фонду.

Власність, передача у комунальну власність, використання державного майна, створення житлових фондів громад.

4. Розвивати моделі спільного фінансування.

Кошти громад, обласних бюджетів, держави, гуманітарних організацій.

5. Масштабувати успішні регіональні моделі.

Наявні практики житлових фондів як основа для інших регіонів.

10. Наскрізнi системні передумови

Три стратегічні напрями не можуть реалізовуватися ізольовано. Для їх розвитку необхідні спільні системні зміни:

- **Координація.** Між рівнями влади, органами влади та партнерами.
- **Людиноцентрична система підтримки та інформація.** Поступовий перехід від допомоги, прив'язаної до МТП, до підтримки на основі потреб людини. Спільна інформаційна система: статус МТП, профіль мешканців, актуальні потреби, місткість, історія допомоги, доступні маршрути.
- **Кейс-менеджмент та перенаправлення.** Має забезпечувати зв'язок між житловими рішеннями та соціальними, захисними, медичними й працевлаштувальними послугами.

- **Legal and institutional framework.**

Clarify responsibility for CSs management, roles of authorities, ownership/use of facilities, transformation mechanisms, rental arrangements, and social/municipal housing development.

- **Sustainable financing.**

Move from short-term, fragmented financing towards predictable models combining humanitarian, state, oblast and local resources.

- **Common SOPs and technical approaches.**

Use the Dialogue's practical experience to inform common SOPs covering assessment, repairs, accessibility, approvals, coordination, monitoring.

- **Inclusion and accessibility.** Accessibility built into planning from the start; people with disabilities involved in identifying needs.

11. Roadmap: from Recommendations to Action

0–6 months / 6–12 months / systemic — across all three tracks.

- **Правове та інституційне забезпечення.**

Чіткіше визначити відповідальність за управління МТП, ролі органів влади, статус об'єктів, механізми трансформації, оренди та розвитку соціального житла.

- **Стале фінансування.**

Перехід від короткострокових фрагментованих механізмів до передбачуваних моделей, що поєднують гуманітарні, державні, обласні й місцеві ресурси.

- **Спільні СОПи та технічні підходи.**

Досвід Діалогу має бути використаний для розробки спільних SOP щодо оцінки, ремонтів, доступності, погодження, координації, моніторингу.

- **Інклюзія та доступність.** Доступність від початку планування; залучення людей з інвалідністю до визначення потреб.

11. Дорожня карта: від рекомендацій до дій

0–6 / 6–12 місяців / системно — для всіх трьох напрямів.

	Track 1: Humanitarian Response <i>Напрямок 1</i>	Track 2: Transition <i>Напрямок 2</i>	Track 3: Social Housing <i>Напрямок 3</i>
Short term 0–6 months 0–6 міс.	• Common needs assessment & prioritization approach for CS. • <i>Спільний підхід до оцінки та пріоритизації потреб МТП.</i>	• Locally realistic rental benchmarks; explore legal protection for tenants and landlords. • <i>Локальні орендні ставки; дослідити правовий захист сторін оренди.</i>	• Initiate a legal review of facilities' ownership status for possible transfer to municipal ownership. • <i>Ініціювати правовий аналіз статусу власності об'єктів для передачі в комунальну власність.</i>
Medium term 6–12 months <i>Середній термін</i> 6–12 міс	• Standardize technical and documentation processes; develop common SOPs. • <i>Стандартизація техпроцесів; розробка спільних SOP.</i>	• Develop CS transformation plans; formalize case management. • <i>Плани трансформації МТП; формалізація кейс-менеджменту.</i>	• Pilot co-financing mechanisms for municipal and social housing funds. • <i>Пілотні механізми співфінансування муніципального та соціального житла.</i>
Systemic / national Системний / національний	• Clarify institutional responsibility for end-to-end IDP support; develop an integrated information system (place-based → people-centred). • <i>Уточнення відповідальності за наскрізний супровід ВПО; інтегрована інформаційна система (територіальний → людиноцентричний підхід).</i>	• Nationwide legal protection mechanism for tenants and landlords; align with 3+ year recovery planning. • <i>Національний механізм правового захисту орендарів і орендодавців; узгодження з плануванням відновлення на 3+ роки.</i>	• Legal reform to enable transfer of ownership to municipalities and establish community housing funds; scale successful regional models. • <i>Правова реформа для забезпечення передачі власності громадам та створення житлових фондів громад; масштабування успішних регіональних моделей.</i>

12. Detailed Discussion Outcomes

The strategic priorities above synthesise the key conclusions of the Regional Dialogue. Detailed outcomes from the individual parts of the event are presented below.

PANEL 1. AUTHORITIES. VISION, CHALLENGES AND SYSTEMIC SOLUTIONS

Key themes:

- Changing profile and needs of IDPs.
- CSs management.
- Institutional responsibility.
- Coordination across levels of government.
- Regional practices.
- Co-financing models.
- Socialization and integration of IDPs.
- Transition from temporary to sustainable accommodation.

PANEL 2. HUMANITARIAN PARTNERS. SOLUTIONS AND GOOD PRACTICES

Key themes:

- Technical quality and planning of repairs.
- Documentation and approvals.
- Accessibility and barrier-free solutions.
- HLP issues.
- Coordination between partners and authorities.
- Transition from CS to sustainable housing.

WORLD CAFÉ. TABLE 1. REPAIRS AND TECHNICAL SOLUTIONS

⇒ *How can technical, documentary and institutional barriers to safe and quality repairs in CSs be reduced?*

Key challenges:

- Fragmented repairs.
- Gaps in technical documentation.
- Lengthy approval processes.
- Unclear responsibilities.
- Insufficient technical supervision.
- Accessibility and safety concerns.

Key solutions:

- Common SOPs.
- Standardized technical documentation.
- Technical supervision.
- Tripartite cooperation mechanisms.
- Joint tracking of facilities.
- Clear allocation of responsibilities.

12. Детальні результати обговорень

Стратегічні пріоритети вище узагальнюють ключові висновки Регіонального діалогу. Детальні результати окремих частин заходу представлені нижче.

ПАНЕЛЬ 1. ОРГАНИ ВЛАДИ. БАЧЕННЯ, ВИКЛИКИ ТА СИСТЕМНІ РІШЕННЯ

Основні теми:

- Зміна профілю та потреб ВПО.
- Управління МТП.
- Інституційна відповідальність.
- Координація між рівнями влади.
- Регіональні практики.
- Моделі співфінансування.
- Соціалізація та інтеграція ВПО.
- Перехід від тимчасового до сталого проживання.

ПАНЕЛЬ 2. ГУМАНІТАРНІ ПАРТНЕРИ. РІШЕННЯ ТА ПРАКТИЧНИЙ ДОСВІД

Основні теми:

- Технічна якість та планування ремонтів.
- Документація та погодження.
- Доступність та безбар'єрність.
- HLP-питання.
- Координація між партнерами та владою.
- Перехід від МТП до сталих житлових рішень.

WORLD CAFÉ. СТІЛ 1. РЕМОНТИ ТА ТЕХНІЧНІ РІШЕННЯ

⇒ *Як зменшити технічні, документальні та інституційні бар'єри для забезпечення безпечних та якісних ремонтів МТП?*

Основні виклики:

- Фрагментарні ремонти.
- Відсутність або недостатність технічної документації.
- Тривалі погодження.
- Нечіткий розподіл відповідальності.
- Недостатній технічний нагляд.
- Питання доступності та безпеки.

Основні рішення:

- Спільні СОПи.
- Стандартизована технічна документація.
- Технічний нагляд.
- Тристоронні механізми співпраці.
- Спільний трекінг об'єктів.

12. Detailed Discussion Outcomes

WORLD CAFÉ. TABLE 2. BASIC NEEDS / NFI

⇒ *How can basic NFI needs be distributed fairly and flexibly between CSs according to actual needs and under limited resources?*

Key challenges

- Lack of a complete, up-to-date picture of needs.
- Repeated assessments by different organisations.
- No common allocation criteria.
- Insufficient flexibility of NFI lists.
- Lack of stable local provision mechanisms.
- Uncertainty: CS, community or individual as addressee?

Key solutions

- Joint needs assessment.
- Basic but flexible NFI package.
- Transparent prioritization criteria.
- Shared tracking of assistance.
- Reserve for new arrivals and urgent needs.
- Co-financing by community, oblast, state and partners.

The table emphasized combining fairness in allocation with flexibility in responding to changing needs.

WORLD CAFÉ. TABLE 3. RENTAL HOUSING AND HOUSING REPAIRS FOR IDPS

⇒ *Which longer-term housing solutions can provide alternatives to prolonged residence in CSs, while reducing risks for IDPs and avoiding duplication of support?*

Key challenges

- High rental costs.
- Limited coverage of rental support.
- Reluctance of some landlords to formalize.
- Insufficient legal protection.
- Limited access to housing repair programmes.
- Lack of individual pathways out of CSs.

Key solutions

- Locally realistic rental benchmarks.
- Stronger legal protection for tenants and landlords.
- Rental support.
- Housing repair as pathway out of CSs.
- Assessment of household readiness to transition.
- Case management and support.

12. Детальні результати обговорень

WORLD CAFÉ. СТІЛ 2. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БАЗОВИХ ПОТРЕБ (NFI)

⇒ *Як забезпечити справедливий і водночас гнучкий розподіл базових потреб між МТП відповідно до реальних потреб та в умовах обмежених ресурсів?*

Основні виклики

- Відсутність повної та актуальної картини потреб.
- Повторні оцінки різними організаціями.
- Відсутність єдиних критеріїв розподілу.
- Недостатня гнучкість NFI-переліків.
- Відсутність стабільних місцевих механізмів забезпечення.
- Невизначеність адресності допомоги: МТП, громада чи людина?

Основні рішення

- Спільна оцінка потреб.
- Базовий, але гнучкий NFI-набір.
- Прозорі критерії пріоритизації.
- Спільний облік отриманої допомоги.
- Резерв для новоприбулих та термінових потреб.
- Співфінансування громадою, областю, державою та партнерами.

Ключовий висновок столу — необхідність поєднати справедливість розподілу з гнучкістю реагування.

WORLD CAFÉ. СТІЛ 3. ОРЕНДА ЖИТЛА ТА РЕМОНТ ЖИТЛА ВПО

⇒ *Які довгострокові житлові рішення можуть стати альтернативою тривалому проживанню в МТП та як мінімізувати ризики для ВПО і дублювання підтримки?*

Основні виклики

- Висока вартість оренди.
- Обмежена доступність програм підтримки.
- Небажання частини орендодавців працювати формально.
- Недостатній правовий захист.
- Обмежений доступ до програм ремонту.
- Відсутність індивідуальних маршрутів виходу з МТП.

Основні рішення

- Локально обґрунтовані орендні ставки.
- Посилення правового захисту орендарів та орендодавців.
- Підтримка оренди.
- Ремонт житла як шлях виходу з МТП.
- Визначення готовності домогосподарств до переходу.
- Кейс-менеджмент та супровід.

12. Detailed discussion outcomes

WORLD CAFÉ. TABLE 4. INCLUSION, VULNERABLE GROUPS AND CROSS-SECTORAL COORDINATION

⇒ *How can accessibility and the rights of vulnerable IDP groups in Collective Sites (CSs) be strengthened, and how can intersectoral coordination between the Shelter Cluster and the Protection Cluster be improved?*

Key challenges

- Physical and administrative barriers.
- Insufficient consideration of accessibility at the planning stage.
- Complex needs of residents.
- Gaps between housing and protection responses.

Key solutions

- Integrate accessibility into repair planning from the outset.
- Involve persons with disabilities and other vulnerable groups in needs identification.
- Strengthen case management.
- Establish referral mechanisms.
- Strengthen coordination between Shelter and Protection actors.

13. Key Messages for decision-makers

- CSs remain an essential part of Ukraine's displacement response — but investing in repairs alone, without parallel investment in exit pathways and social housing, means investing in a permanent “temporary” solution.
- Humanitarian coverage of CSs is shrinking (54% → 36%) while resident needs grow more complex — this gap cannot be closed by humanitarian actors alone.
- The three tracks — humanitarian response, transition, social housing — are not competing priorities. Underfunding any one undermines the other two.
- Legal and institutional bottlenecks (ownership status, ministry accountability, place-based data) are now the primary constraint — more than funding volume alone.
- A small number of concrete, low-cost actions — a common needs assessment approach, shared tracking in SIDAR, realistic rental benchmarks — can unblock progress within 6 months.

12. Детальні результати обговорень

WORLD CAFÉ. СТИЛ 4. ІНКЛЮЗІЯ, ВРАЗЛИВІ ГРУПИ ТА МІЖСЕКТОРАЛЬНА КООРДИНАЦІЯ

⇒ *Як забезпечити доступність та захист прав вразливих груп ВПО у місцях тимчасового проживання (МТП) та покращити міжсекторальну координацію між Кластером з питань житла та Кластером захисту?*

Основні виклики

- Фізичні та адміністративні бар'єри.
- Недостатнє врахування доступності на етапі планування.
- Складні потреби мешканців.
- Недостатня взаємодія між житловим та захисним напрямками.

Основні рішення

- Раннє врахування доступності у плануванні ремонтів.
- Залучення людей з інвалідністю та інших вразливих груп до визначення потреб.
- Посилення кейс-менеджменту.
- Механізми перенаправлення до відповідних послуг.
- Посилення координації між напрямками житла та захисту.

13. Ключові тези для осіб, які ухвалюють рішення

- МТП залишаються необхідною частиною відповіді на переміщення в Україні — але інвестування лише у ремонти без паралельних інвестицій у шляхи виходу та соціальне житло означає інвестування у постійне “тимчасове” рішення.
- Гуманітарне покриття МТП скорочується (54% → 36%), тоді як потреби мешканців ускладнюються — цей розрив не може закрити лише гуманітарний сектор.
- Три напрями — гуманітарне реагування, перехід, соціальне житло — не конкурують між собою. Недофінансування одного підриває два інші.
- Правові та інституційні перепони (статус власності, відповідальність міністерств, дані, прив'язані до місця) наразі є головним обмеженням — більшим, ніж обсяг фінансування.
- Невелика кількість конкретних, недорогих кроків — спільний підхід до оцінки потреб, спільний облік у SIDAR, реалістичні орендні ставки — здатна розблокувати прогрес протягом 6 місяців.

14. Key Message

CSs remain an important part of the response to displacement in Ukraine. However, their role needs to gradually evolve from predominantly emergency accommodation towards a more coordinated and managed system that provides safe and dignified living conditions while creating realistic pathways towards sustainable housing.

Humanitarian response, pathways from CSs to sustainable housing, and the development of social and municipal housing are not competing approaches. They need to move forward in parallel.

15. Next Steps

The outcomes of the Regional Dialogue will inform further coordination within the Shelter Cluster.

Concrete next steps:

14. Ключове повідомлення

МТП залишаються важливою частиною системи реагування на переміщення в Україні. Водночас їхня роль має поступово змінюватися — від переважно екстреного розміщення до більш скоординованої та керованої системи, яка забезпечує безпечні та гідні умови проживання і водночас створює реальні шляхи до сталих житлових рішень.

Гуманітарне реагування, перехід від МТП до сталого житла та розвиток соціального і муніципального житла не є взаємовиключними підходами. Вони мають розвиватися паралельно.

15. Наступні кроки

Результати Регіонального діалогу слугуватимуть основою для подальшої координації в межах Кластеру з Питань Житла. Конкретні наступні кроки:

	Action Дія	Lead Відповідальний	Timeframe Термін
1	Draft ToR for repairs in collective sites and circulate it among relevant colleagues and partners for review and inputs. <i>Підготувати проєкт технічного завдання (ПТЗ) щодо ремонтів у МТП та поширити його серед відповідних колег і партнерів для перегляду та надання пропозицій.</i>	Shelter Cluster <i>Кластер з Питань Житла</i>	1–2 months <i>1–2 місяці</i>
2	Establish a Technical Working Group (TWG) to review and further develop the ToR and subsequent SOPs for repairs in collective sites. <i>Сформувати Технічну робочу групу (TWG) для доопрацювання ПТЗ та подальшої розробки СОП щодо ремонтів у МТП.</i>	Shelter Cluster <i>Кластер з Питань Житла</i>	1–2 months <i>1–2 місяці</i>
3	Use SIDAR as a shared CS tracking and needs database across participating oblasts. <i>Використовувати SIDAR як спільну базу для відстеження МТП та обліку їхніх потреб у відповідних областях.</i>	Shelter Cluster <i>Кластер з Питань Житла</i>	0–2 months <i>0–2 місяці</i>
4	Establish locally realistic rental benchmarks in relevant oblasts. <i>Визначити реалістичні орендні ставки у відповідних областях.</i>	Oblast/local authorities <i>Обласні / місцеві органи влади</i>	0–6 months <i>0–6 місяців</i>
5	Draft first round of CS transformation plans for priority facilities. <i>Розробити перші плани трансформації для пріоритетних МТП.</i>	RSA+ partners <i>ОВА+партнери</i>	6–12 months <i>6–12 місяців</i>
6	Advocate nationally for ministry-level accountability and legal reform on communal ownership. <i>Просувати на національному рівні відповідальність міністерств і правову реформу щодо комунальної власності.</i>	Shelter Cluster / HLP TWG <i>Кластер з Питань Житла/ HLP TWG</i>	Systemic / ongoing <i>Системна робота / на постійній основі</i>
7	Report back to participants on progress at the next Regional Dialogue. <i>Прозвітувати учасникам про прогрес на наступному Регіональному діалозі.</i>	Shelter Cluster <i>Кластер з Питань Житла</i>	Next event <i>Наступний захід</i>

DOCUMENT PREPARATION

This publication was prepared by **Olena Vovk**, West Area Focal Point, Shelter Cluster Ukraine, based on the discussions, contributions and recommendations developed during the Regional Dialogue Challenges and Practical Solutions for Supporting Internally Displaced Persons in the Western Regions of Ukraine, held in Lviv on 13 August 2026.

The publication brings together the key messages, challenges, practical solutions and recommendations discussed by representatives of government authorities, humanitarian organisations and other partners. It aims to support continued coordination and dialogue on sustainable and inclusive solutions for internally displaced persons and the future of collective sites in Ukraine.

Leadership and oversight were provided by:

- Irene Mutevu
- Kostyantyn Dmytrenko

ПІДГОТОВКА ДОКУМЕНТА

Публікацію підготовлено **Оленою Вовк**, координатором Західного регіону, Кластер з питань житла в Україні, на основі обговорень, внесків та рекомендацій, напрацьованих під час Регіонального діалогу Виклики та практичні рішення у сфері підтримки внутрішньо переміщених осіб у західних областях України, що відбувся у Львові 13 серпня 2026 року.

Публікація об'єднує ключові меседжі, виклики, практичні рішення та рекомендації, напрацьовані за участю представників органів влади, гуманітарних організацій та інших партнерів. Вона покликана підтримати подальшу координацію та діалог щодо сталих та інклюзивних рішень для внутрішньо переміщених осіб і майбутньої ролі місць тимчасового проживання в Україні.

Лідерство та нагляд забезпечували:

- Ірен Мутеву
- Костянтин Дмитренко

